

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-11-22

Socialnämnden

Socialnämnden

Redovisning av hur statsbidraget för personligt ombud har använts 2017

Dnr: 16/063

Sammanfattning av ärendet

Södertälje kommun har för år 2017 erhållit statsbidrag, totalt 1 209 600 kronor, för fyra tjänster som personligt ombud (PO) för psykiskt funktionshindrade. Kommunen samverkar med Nykvarns och Salems kommuner kring verksamheten med personligt ombud (PO). På sedvanlig begäran från Länsstyrelsen lämnas den årliga redogörelsen för hur verksamheten har bedrivits under året. Socialnämnden föreslås godkänna verksamhetsbeskrivningen och den ekonomiska redovisningen av PO-verksamheten 2017.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-11-22

Blankett ”Redovisning av verksamhet med personligt ombud verksamhetsår 2017”, daterad 2017-11-22.

Ärendet

I Södertälje, Nykvarn och Salems kommuner bedrivs verksamhet med personligt ombud sedan hösten 2002. De tre ombuden i Södertälje och Nykvarn sitter i lokaler på Nygatan 4, i direkt anslutning till Nygårdens rehabiliteringsenhet. Ombudens har inte någon organisatorisk tillhörighet till Nygården. Deras närmaste chef, den kommunale enhetschefen på Socialpsykiatriska rehabiliteringsenheten, finns sedan våren 2017 i en annan del av centrala Södertälje. Salems PO är organisationsmässigt placerad direkt under socialchefen för att ombudets fristående ställning ska garanteras. Även lokalmässigt har han en placering, som – för de sökande - inte ska kännas för knuten till socialtjänsten.

Verksamheten i Södertälje vänder sig huvudsakligen till personer med allvarlig psykisk ohälsa, som behöver stöd i, eller hjälp med samordning av, vård och myndighetskontakter.

Den stora gruppen sökande är – liksom de senaste åren – personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Även i år har ombuden haft en kö av sökande. Köen har minskat något jämfört med 2016 då ca 20 personer kontinuerligt stod i kö. Ombuden införde då en ny rutin, som innebär att de ringer till personer som köat mer än två månader för att

- 1) bekräfta att personen fortfarande står i kö till PO
- 2) kunna ge råd och stöd under processen
- 3) undersöka huruvida den sökande tillhör ombudens målgrupp

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Lönekostnader (kr)

PO Södertälje/Nykvarn/Salem 1 925 458

Beräknade lönekostnader 2017

Statsbidrag 2017 1 209 600

Nettolönekostnad/nämnbidrag 2017

PO Södertälje/Nykvarn 715 858

Statsbidraget uppgår till 302 400 kr/år (25 200 kr per månad) för varje heltidsanställt ombud. Salems kommun betalar Vuxenheten mellanskillnaden mellan statsbidrag och lön för sitt PO enligt en överenskommelse som tecknades när PO-tjänsterna infördes 2002.

Nykvarns del av kostnaden ingår i det samlade avtalet med Nykvarn om köp av tjänster.

Till lönekostnaden tillkommer kostnader för driftskostnader, handledning och utbildning m m för ombuden i Södertälje/Nykvarn. De tillkommande kostnaderna för Salems PO faktureras direkt till Salems kommun.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

Socialnämnden föreslås godkänna verksamhetsbeskrivningen och den ekonomiska redovisningen av PO-verksamheten 2017

Lenita Granlund

Socialdirektör

Helena Forslund

Bitr områdeschef

Handläggare: Helena Forslund
Bitr områdeschef
Social-och omsorgskontoret
Telefon (direkt): 08-52301522
E-post: helena.u.forslund@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten
Vuxenenheten

REDOVISNING
Statsbidrag till kommuner som
bedriver verksamhet med personligt
ombud

Skickas senast 2018-01-15 till:
diarium.arkiv.stockholm@lansstyrelsen.se

Statsbidrag avseende år 2017

Kontaktuppgifter till den kommun som beviljats statsbidraget

Kommun		
Utdelningsadress Södertälje kommun Social-och omsorgskontoret	Postnummer 151 89	Postort Södertälje
Kontaktperson Helena Forslund	Avdelning/Enhet Vuxenenheten	
Nämnd Socialnämnden	Telefon (inkl. riktnu- mer) 08-52301522	E-postadress Helena.forslund@sodertalje.se

Den eller de kommuner, förutom redovisande kommun, som redovisningen omfattar

Kommun/kommuner
Redovisningen omfattar - förutom Södertälje - Nykvarn och Salem.

1. Statsbidrag

1.1 Beviljade medel

Beviljat statsbidrag, kr	Årsanställningar ¹ på heltid/deltid
1 209 600	4

1.2 Förbrukade medel

Förbrukat statsbidrag, kr	Årsanställningar ¹ på heltid/deltid exkl. tjänstledighet
1209 600	4

Om verksamheten har haft färre årsanställningar på heltid eller deltid än vad som beviljats, ange varför.

2. Utförare av verksamheten med personligt ombud

	Ja	Nej
Kommun	x	
Förening		x
Stiftelse		x
Aktiebolag		x
Annan utförare		x
Om annan utförare än kommunen, ange organisationens namn		

¹ Anges med två decimaler. För ett ombud på heltid (40 timmar i veckan) och ett på halvtid (20 timmar i veckan) anges 1,50. För två ombud på heltid och ett på deltid (10 timmar i veckan) anges 2,25.

4. Personliga ombud

	Antal kvinnor	Antal män	Annan ²
Personliga ombud	3	1	

4.1 Utbildning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits utbildning.	x	
Om ja, ange vilken/vilka utbildningar. Föreläsningar; Suicid förebyggande, arbetsglädje, hedersrelaterat våld, våld mot barn. Kunskapsutbyte på ABC-träffarna PO		
Om nej, ange varför		

4.2Handledning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits handledning.	x	
Om ja, ange vilken slags handledning. Klientorienterad handledning tillsammans med personligt ombud Salem. Mycket uppskattad och hjälpsam i vårt dagliga arbete, ger oss möjlighet till reflektion och kunskapsutbyte.		
Om nej, ange varför.		

² Antal personer som uppger annan könstillhörighet eller ej har velat uppge könstillhörighet

Personliga ombud – Södertälje/Nykvarn

5. Klienter

Ange antal klienter som fått stöd av personligt ombud. Varje person (klient) som har fått stöd av personligt ombud ska redovisas endast en gång per år.

	Antal Kvinnor	Antal män	Annan
5.1 Totalt antal klienter (1 jan-15 nov)	90	40	
därav mellan 18 och 29 år	12	7	
därav mellan 30 och 49 år	65	20	
därav mellan 50 och 64 år	13	13	
därav 65 år och över			

5.2 Antal nya klienter	30	25	
därav mellan 18 och 29 år	8	3	
därav mellan 30 och 49 år	17	13	
därav mellan 50 och 64 år	5	9	
därav 65 år och över			

5.3 Antal avslutade klienter	32	18	
därav mellan 18 och 29 år	4	3	
därav mellan 30 och 49 år	20	9	
därav mellan 50 och 64 år	8	6	
därav 65 år och över	0	0	

	Antal kvinnor	Antal män	Summa
5.4 Klienter som, helt eller delvis, har hemmavarande barn under 18 år ³ vilka är kända för verksamheten.	16	6	22

³ Inkluderar även barn till *maka/make/reg. partner/sambo* som är hemmavarande hos klienten.

5.5 Kontakt med verksamheten

Ange orsaken/orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten. Ange antalet orsaker. *Flera orsaker kan anges per person.*

	Kvinnor	Män	Annan
Ekonomi	19	14	
Bostad	20	15	
Sysselsättning	3	3	
Struktur i vardagen			
Bryta isolering			
Relationsfrågor			
Existentiella frågor			
Stöd i kontakten med myndighet	57	32	
Stöd i kontakten med sjukvården	25	20	
Annan orsak	0	0	
Om annan orsak, ange vilken.			

Eventuell kommentar, om förändringar har noterats av orsaker till att klienter tar kontakt med personligt ombud, ange dessa.

5.6 Tillgång till personligt ombud

	Ja	Nej
Bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning finns för tillgång till personligt ombud.	x	
Om ja, ange dessa. I Södertälje kommun och Nykvarns kommun har det under flera år varit kö. Kommunen har därför valt att göra en prioriteringsordning då de viktigaste ärenden inte ska bli liggande. Prioriteringen ser ut som sådan;		
<ul style="list-style-type: none"> • Klienter med minderåriga barn under 18 år som påverkas av klientens situation • Misshandel eller hot • Vräkningshotade 		

- Bostadslösa
- Återvändare- som varit aktuella inom de senaste 6 månaderna
- Klienter som stått i kö längre än 6 månader – kontakta för att se om aktuella. Om möjligt, boka in!

Om nej, ange varför.

Personligt ombud - Salem

5. Klienter

Ange antal klienter som fått stöd av personligt ombud. Varje person (klient) som har fått stöd av personligt ombud ska redovisas endast en gång per år.

	Antal Kvinnor	Antal män	Annan
5.1 Totalt antal klienter	36	26	
därav mellan 18 och 29 år	7	7	
därav mellan 30 och 49 år	19	12	
därav mellan 50 och 64 år	10	6	
därav 65 år och över	0	1	

5.2 Antal nya klienter	27	21	
därav mellan 18 och 29 år	6	7	
därav mellan 30 och 49 år	13	11	
därav mellan 50 och 64 år	8	5	
därav 65 år och över	0	1	

5.3 Antal avslutade klienter	16	17	
därav mellan 18 och 29 år	4	5	
därav mellan 30 och 49 år	5	9	

därav mellan 50 och 64 år	7	4	
därav 65 år och över	0	1	

	Antal kvinnor	Antal män	Annan
5.4 Klienter som, helt eller delvis, har hemmavårande barn under 18 år vilka är kända för verksamheten.	4	2	

5.5 Kontakt med verksamheten

Ange orsaken/orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten. Ange antalet orsaker.

Flera orsaker kan anges per person.

	Män	Annan	Kvinnor
Ekonomi	24	20	
Bostad	9	6	
Sysselsättning			
Struktur i vardagen			
Bryta isolering			
Relationsfrågor			
Existentiella frågor			
Stöd i kontakten med myndighet	11	15	
Stöd i kontakten med sjukvården	8	3	
Annan orsak			

Om annan orsak, ange vilken.	
------------------------------	--

Eventuell kommentar, om förändringar har noterats av orsaker till att klienter tar kontakt med personligt ombud, ange dessa.
--

5.6 Tillgång till personligt ombud

	Ja	Nej
Bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning finns för tillgång till personligt ombud.	x	
Om ja, ange dessa.		
Om klienten har barn, eller riskerar att mista sin bostad.		
Om nej, ange varför.		

5.7 Tillgång till samhällsservice

	Ja	Nej
Rutiner har upprättats för hur uppmärksammade brister ska hanteras i verksamheten	x	

Beskriv de tre allvarligaste bristerna på respektive nivå som har identifierats föregående år:

Med handläggarnivå avses brister som blir synliga i möten mellan klienten och de olika organisationernas medarbetare, med lokal nivå avses brister för hur det offentliga välfärdsarbetet kring denna grupp leds och organiseras, med central/ nationell nivå avses brister i lagstiftning och andra regelverk.

a) på handläggarnivå: Vi har ett stående problem sedan år tillbaka med att få kontakt med arbetsförmedlingen. De ställer höga krav på vår klientgrupp som många gånger blir ohanterligt. Att arbetsförmedlingen sedan inte svarar i varken telefon eller mejl gör bara att problemet växer. Detta blir självklart en kedjereaktion i den psykiska ohälsan och återhämtningsprocessen.

b) på lokal nivå: Förssörjningsstöd i Södertälje och Nykvarn har höga krav på klienten. Många gånger så höga att klienten i sig inte klarar av dessa trots stöd från oss. Det finns en brist i att ta hänsyn till olika diagnoser och svårigheter. Det är till exempel svårt att få tillgång till SL-kort vilket kan vara ett måste för att våra klienter ska klara av att ta sig ut.

c) på central nivå: Sjukförsäkringen ställer orimliga krav på våra klienter och utförsäkrar dem. Vi tycks se en ökning på utförsäkringar och hårdare krav. Detta gör att vår målgrupp hamnar ännu mer utanför samhället. Kompletteringar, begäran om omprövning samt överklagningar ska in för att ärendet ska gå vidare. Vi har tillsammans med nära 200 personliga ombud runt om i landet, skrivit på en skrivelse som skickats till Socialstyrelsen angående detta och hoppas självklart på förändring inom snar framtid.

Vi ser också att fler nekas sjukpenning initialt när de blir sjuka vilket gör att de inte har någon inkomst, kan inte betala hyran och riskerar att bli eller blir vräkt. Försäkringskassan godkänner inte sjukpenning om klienten t ex arbetar på timmar inom bemanningsföretag eller arbetar som vikarier.

Ge exempel på brister som har åtgärdats under föregående år på respektive nivå:

Med handläggarnivå avses brister som blir synliga i möten mellan klienten och de olika organisationernas medarbetare, med lokal nivå avses brister för hur det offentliga välfärdsarbetet kring denna grupp leds och organiseras, med central/ nationell nivå avses brister i lagstiftning och andra regelverk.

a) på handläggarnivå:

b) på lokal nivå:

c) på central nivå:

Kommentar: Vi har detta år inte fokuserat på systemfel lokalt. Vi försöker att ha en fortsatt kontakt där vi ser brister i samhället, exempelvis arbetsförmedling och försörjningsstöd. Vår önskan är självklart att de uppmärksammade systemfel och den kommunikation vi håller med olika myndigheter leder till förändring för vår målgrupp.

6. Myndigheter och organisationer som ingår i ledningsgruppen för verksamheten

6.1 Myndigheter som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej
Kommun/kommuner	x	
Arbetsförmedlingen	x	
Försäkringskassan	x	
Landstingets primärvård		x
Landstingets psykiatri	x	

6.2 Organisationer som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej	Om ja, ange vilken/vilka
Patientorganisationer			
Brukarorganisationer	x		RSMH, Attention
Anhörigorganisationer	x		IFS
Annan organisation			

Om ledningsgruppen inte har någon representant från kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan, ange varför

Primärvården har bjudits in, men aldrig deltagit i ledningsgruppen. Arbetsförmedlingen ingår i ledningsgruppen, men har inte deltagit i full utsträckning.

Kommunen arbetar för att få representanter för dessa huvudmän att delta i ledningsgruppen, ange hur

Inbjudan, som aldrig hörsammats, har gått ut till primärvården. Kommunen har inga möjligheter att påverka detta förhållande. Troligen medför primärvårdens splittrade organisation att det är svårigheter att få fram någon representant för vårdcentralerna.

7. Övrigt

Om förändringar har noterats vad gäller vilka grupper som tar kontakt och söker stöd av per-

sonligt ombud, beskriv på vilket sätt

Synpunkter och övriga reflektioner på verksamheten

8. Underskrift av behörig företrädare för kommunen

Datum 2017-11-22	
Namnsteckning	Namnförtydligande Christina Gustafsson
Titel Områdeschef	Tjänsteställe Social-och omsorgskontoret/Vuxenheten
Telefon (inkl. riktnummer) 08-52306177	E-postadress Christina.gustafsson@sodertalje.se
Detta dokument har beslutats digitalt och saknar därmed underskrift	